

פנימיות של אמת

אם עשירה פנימיותך, עסוק אתה בעולמך הפנימי המגוון, הגדוש ערכים ומטרות - **לא תמצא עניין בעיסוק בחיצוניות.**

טפלה תהיה החיצוניות בעיניך, על כל תולדותיה - התבלטות בלבוש, רושם שעושים מעשיך על זולתך ועוד.

לא תזדקק לצעקה, שכן תחוש שדברך מוצדקים.

לא תיגרר אחר האופנות הזולות מבחוץ, שכן תחוש סיפוק מפנימיותך, והאמת הפנימית שבתוכך תאשר או תכחיש את מעשיך.

(א' שפיצר / "הקנקן ומה שיש בו" מתוך לקט ללמידה מודרכת - ובמים עזים נתיבה, בעריכת 'זלושינסקי')

אדם שיש לו שמחה במשפחה, אם זו חתונה, אם זה אירוסין או כל שמחה אחרת, אם השמחה הזאת היא שמחה פנימית, טהורה ואמיתית, אז אינו זקוק להפגין את השמחה על ידי כל מיני אמצעים חיצוניים, על ידי בזוז ושפע.

אדם שגישתו להיסחף עם הזרם המקובל ברחוב, ותולה דעתו ובמעשיו ב"מה יאמרו הבריות", אצלו הכל נמדד בערכים של חיצוניות. בוודאי הוא מחפש לעשות רושם על אחרים.

אבל אדם שהוא פנימי, שהשמחה שלו היא גם כן שמחה לבבית, שמחה פנימית - אינו זקוק כלל לסממנים האלו של הפגנת החיצוניות. אדרבה, ככל שהוא מצניע את פעולותיו ואת שמחתו, הוא בטוח יותר ויותר שהם ערכים פנימיים.

(רבי חיים פרידלנדר / שפתי חיים, מידות ועבודת ד' ח"ב, עמ' 570)

להשתחרר מכבלי המוסכמות

"כל כבודה בת מלך פנימה".

הצניעות והמלוכה משולבות זו בזו. הצניעות היא דרגת רוממות רוחנית פנימית, דרגה שבה האדם מולך על עצמו, וממילא הוא בן חורין מכבלי העולם החומרי.

כשזוכה האישה להתקרב לרוחניות ולחדש את רוממותה כבת מלך, אין היא זקוקה בדרגה זו להערכתם של פשוטי העם, שכן היא חשה בגדלותה וברוממותה, וממילא **אינה משתעבדת למוסכמות החיצוניות.**

(ערוך על פי הרב פלסוב / "המדרגה הפנימית העליונה", קובץ "על שושנים")

הנוהגת בצניעות וסולדת מראוותנות ומקלות דעת, ממילא יש בה השאיפה **לחיים עשירים בתוכן רוחני**, חיים שיש בהם אהבת תורה ויראת שמים. בת צנועה תשכיל להקים בעזרת ד' בית יקר ואוהב, ובנכסי צניעותה תכלכל את כל מהלכיו:

תשכיל לרהט את ביתה על פי צרכי משפחתה ותועלת כל בני הבית ולנחותם דווקא, שהרי הריהוט בבית נועד לשרת את בני הבית, ולא הם נועדו לשרת אותו.

תדע לבשל ארוחות מזינות וטעימות מיסודות המזון החיוניים, ולא תיתפס לאפנות מטבח מרשימות ומגרות, שערך הבריאותי מוטל בספק.

תדאג ללבוש נקי, נאה ומסודר לה עצמה ולכל בני המשפחה, אבל לעולם לא תשווה את הבגדים בביתה לבגדי אחרים, ולא תבלבל בין המונחים "יפה" ו"אופנתי".

(הרב בנימין שצ'רנסקי / מידות ומעשים, עמ' ר - רח)

פשטות ואצילות

הרבנית אלישבע שכטר ע"ה היוותה דוגמא מופלאה לצניעות אמיתית במעשה ובמעש. הפשטות הייתה מובנת מאליה, היא בקעה מפנימיותה!

"כבוד אלוקים - הסתר דבר" - זו תמצית דרכה.

היא לא שאפה להגדיל ולהרחיב את מבחר פריטי הלבוש שבאמתחתה.

חמותה, שהינה תופרת מעולה, הביעה תמיד את רצונה לתפור לה ולשמחה. אלישבע לא ניצלה זאת. "הבגד עדיין טוב, אני יכולה ללבושו" - טענה. "אם כן, מדוע צריך חדש?"

במקרים מסוימים, כאשר חמותה שאלה אותה באיזו דוגמא היא בוחרת, או באיזה קישוט לעטר את השמלה, הייתה עונה לה בטבעיות: "תעשי מה שנראה לך, אני סומכת עליך..."

וכך הייתה רגילה לומר: **"על כל בת ואישה להיראות מסודרת ולבושה בטוב טעם, אולם לא כדאי להשקיע כל כך הרבה מחשבה וזמן בתחום זה של החיים."**

(אשת חיל / על הרבנית אלישבע שכטר ע"ה, עמ' 43 - 44)

אמי הקפידה הקפדה יתרה לא רק על מידות אורך ורוחב של הבגדים, אלא גם על צבעיהם. ולא שמצאה אמי בהלכה הקפדה מעין זו, אלא בדרך אינטואיטיבית משלה עשתה הכל כדי למעט את ההתבלטות. כביכול חששה לתפוס מקום יתר על המידה. היא עשתה את נוכחותה כאילו היא נוכחות שבאקראי, חולפת ואינה משאירה עקבות. הצבע הרושע שבבגדים יכול שיעורר תשומת לב גדולה מדי.

אמי עשתה הכל כדי שלא לבוא לידי **התבלטות**, אבל בתחום היהדות, מעולם לא באה לידי **התבטלות**. אמי הטובה והענוגה, המוותרת תמיד, המפייסת לכל, גם כשלא הייתה כלל חייבת פיוס, בשעה שהדברים היו אמורים בענייני דת ומוסר, אורח חיים והשקפת עולם, כאן לא ויתרה מעולם. אותה נמוכת רוח, לבשה עוז כלביאה וגילתה את דעתה החד משמעית, דעה פסקנית לחלוטין.

(הרב נחום אריאלי / "אמא", על אמו, אשת הגאון רבי יצחק אריאלי, בתוך: בית ישראל, עמ' 236)